

Rekomendacijų dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo
1 priedas

PRADINIO MUZIKINIO FORMALUJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programos) paskirtis – padėti mokykloms pasirengti mokyklos lygmens Programą ir užtikrinti formalųjį švietimą papildančio ugdymo kokybę.
2. Programos trukmė – 4 metai.
3. Rekomenduojamas vidutinis mokinų skaičius grupėje – 10.
4. Programai įgyvendinti rekomenduojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:
  - 4.1. mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga;
  - 4.2. grupinių užsiemimų patalpose – fortepijonas ar pianinas, lenta (interaktyvi lenta, vaizdo projektorius), garso klausymosi įranga;
  - 4.3. pageidautina informacinių technologijų klasė su interneto prieiga, programine bei garso išrašymo ir transliavimo įranga.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKLAS, UŽDAVINIAI, STRUKTŪRA IR DERMĖ SU KITOMIS MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMOMIS

5. Programos tikslas – suteikti mokinui pradines muzikos žinias, muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius ir bendrujų ir dalykinį muzikinių kompetencijų.
5. Programos uždaviniai:
  - 5.1. plėtoti mokinį meninius ir kūrybinius gebėjimus;
  - 5.2. sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius, gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;
  - 5.3. formuoti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;
  - 5.4. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.
6. Programos branduolių sudaro šie dalykai:
  - 6.1. muzikavimas;
  - 6.2. solfedžio;
  - 6.3. ansamblis arba antrasis muzikos instrumentas arba choras, kuriuos siūlo mokykla, atsižvelgdama į muzikavimo dalyko turinį.
7. Mokinui privalomi yra trys branduolio dalykai. Pasirenkamuosius dalykus (pvz., ritmika, kompiuterinis muzikos raštingumas, improvizacija, orkestras ir kt.) siūlo mokykla.
8. Siekiant Programos dermės su kitomis muzikos krypties programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, muzikos instrumentų sąrašas, branduolio dalykų uždaviniai, veiklos sritys, mokinų pasiekimai siejami su specializuoto ugdymo krypties programa (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programa), profesinės linkmės muzikinio ugdymo moduliu, pradinio ugdymo muzikos dalyko bendraja programa;

Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama muzikinį ugdymą testi, renkantis pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, kitą muzikinio neformaliojo vaikų švietimo programą; profesinės linkmės muzikinio ugdymo modulį,

specializuoto ugdymo krypties programą (pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programą).

III SKYRIUS **MUZIKAVIMAS**

9. Muzikavimo paskirtis – suteikti mokiniui pasirinkto vokalinio arba instrumentinio muzikavimo pradmenis.

10. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

11. Muzikavimo uždaviniai:

11.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinį vaiko muzikalumą;

11.2. formuoti taisyklingo instrumento valdymo ir laikysenos įgūdžius;

11.3. pažinti muzikinės kalbos priemones;

11.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus, improvizacinius gebėjimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

12. Muzikavimą sudaro trys veiklos sritys:

12.1. muzikavimo atlikimo įgūdžių įvaldymas;

12.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

12.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

13. Muzikavimo mokymo trukmė – 4 metai.

14. Siūloma muzikuoti dainuojant arba vienu iš šių muzikos instrumentų:

14.1. fortepijonu;

14.2. styginiu instrumentu: smuiku, violončele, kontrabosu, gitara;

14.3. akordeonu;

14.4. liaudies instrumentu: kanklėmis, birbyne, lumzdeliu ir kt.;

14.5. mediniu pučiamuoju instrumentu: klarnetu, fleita, obojumi, saksofonu ir kt.;

14.6. variniu pučiamuoju instrumentu: trimitu, valtorna, baritonu, tenoru, tūba, eufonija ir kt.;

14.7. mušamuoju instrumentu;

14.8. elektroniniu instrumentu.

15. Muzikavimo mokymas:

15.1. muzikavimo pamokos yra individualios;

15.2. pirmaisiais muzikavimo metais rekomenduojama skirti 1 valandą, nuo antrųjų mokymosi metų – 2 val. per savaitę;

15.3. muzikuoti pučiamuoju instrumentu rekomenduojama pradeti nuo išilginės fleitos ir, atsižvelgiant į mokinio brandą, pereiti prie pasirinkto pučiamojo muzikos instrumento;

15.4. muzikavimas, pasirinkus chorinį dainavimą, vyksta mokantis grupėje, rekomenduojama skirti po 2 valandas per savaitę; 2 valandas per savaitę rekomenduojama skirti jungtiniam jaunučių chorui;

15.5. rekomenduojama chorinio dainavimo mokykloje muzikavimo mokymui grupėje skirti po 3 valandas per savaitę ir 2 valandas per savaitę skirti jungtiniam arba (esant didesniams dainininkų skaiciui, pvz., 35 ir daugiau) atskiros klasės jaunučių chorui.

15.6. muzikavimui mokyti (išskyrus muzikavimą fortepijonu ir akordeonu) rekomenduojama numatyti 0,5 valandos per savaitę koncertmeisteriui.

16. Muzikavimo mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas
--

Nuostata – įgyti pradinus muzikavimo įgūdžius

Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlkti muzikinį tekstą

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti ji perskaityti, naudojant muzikos instrumentą arba dainuojant.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. žinoti garsų ar pauzių trukmę; 1.1.3. žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai sėdint / stovint, išgauti kokybišką garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingos sédēsenos / laikysenos reikalavimus; 1.2.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus ar kvėpavimo elementus, pirštuotę; 1.2.3. įvardinti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekštą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingos faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką	2.1.1. Paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakiny), formą ir naudojamus interpretacijos ženklus
2.2. Atliekant kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Įvardyti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. paaiškinti kūrinyje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
3. Veiklos sritis - muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūrinuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatyta koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte; 3.1.2. Mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.1.3. Mokytis susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Įvardyti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.2.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses).

17. Rekomenduojama muzikavimo turinio apimtis:

17.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

17.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

17.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

17.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Mokymosi metai	Kūrinių skaičius per mokymosi metus			
		Stambios formos kūriniai	Polyfoniniai kūriniai	Pjesės, dainos	Etudai, vokalizai
Fortepijonas	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	1–3	4–8	4–6
Styginių instrumentai	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	–	4–6	4–6
Liaudies instrumentai	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	–	4–6	4–6
Pučiamieji instrumentai	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	–	4–6	4–6
Akordeonas	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	1–2	4–6	4–6
Solinis dainavimas	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	1–2	4–6	4–6
Chorinis dainavimas	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	1–2	4–6	4–6

IV SKYRIUS SOLFEDŽIO

18. Solfedžio paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemiškai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrujų ir muzikinių kompetencijų.

19. Solfedžio tikslas – lavinti prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus – ritmo, dermės, intonavimo pojūtį, klausą, muzikinę atmintį, padėti įgyti pradinį muzikinį raštingumą.

20. Solfedžio uždaviniai:

20.1. formuoti intonavimo įgūdžius;

20.2. lavinti metrinės pulsacijos bei ritmikos santykio pojūtį ir suvokimą;

20.3. išmokti pagrindinius muzikinio rašto elementus ir gebėti juos pritaikyti, užrašant iš klausos žinomą ar savo sukurtą muzikos melodiją;

20.4. žadinti domėjimąsi muzika bei kitomis kultūros formomis, ugdomi mokiniai muzikinį skonį, skatinant mąstymą ir emocijas.

21. Solfedžio sudaro trys veiklos sritys:

21.1. intonavimas;

21.2. ritmavimas;

21.3. muzikos tekstu klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.

22. Solfedžio mokymo trukmė – 4 metai.

23. Solfedžio mokymas:

23.1. solfedžio pamokos vyksta mokantis grupėje;

23.2. rekomenduojama mokytis 2 valandas per savaitę;

23.3. siūloma pamokose naudoti informacines technologijas.

24. Mokiniai pasiekimai:

1. Veiklos sritis - intonavimas

Nuostata – intonuoti atliekamą muziką

Esminis gebėjimas – intonuoti melodijas mažoro ir minoro natūraliose dermėse

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą laikyseną, kvėpavimo ir garso tikslumo įgūdžius.	1.1.1. Taisyklingai kvėpuoti, tarti skiemenis, žinoti taisyklingos laikysenos reikalavimus; 1.1.2. suprasti „intonavimo“ bei „derėjimo“ terminus.
1.2. Tiksliai ir išraiškingai solfedžiuoti vienbalses melodijas.	1.2.1. Solfedžiuojant diriguoti arba pulsuoti; 1.2.2. Išlaikyti pasirinktą tempą.
1.3. Dainuoti mažoro ir minoro dermes skirtingose tonacijoje.	1.3.1. Apibūdinti mažoro ir minoro dermes, išvardinti pastovius ir nepastovius dermės laipsnius; 1.3.2. gebeti sudaryti T, S, D nuo garso arba tonacijoje.
2. Veiklos sritis - ritmavimas	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo, suprasti šio tikslumo svarbą muzikoje	
Esminis gebėjimas – atpažinti bei atlikti įvairius ritminių darinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atpažinti garsų trukmes.	2.1.1. Žinoti natų ir pauzių trukmes; 2.1.2. vartoti „garsų trukmės“ ir „taktavimo“ sąvokas.
2.2. Perskaityti ir atlikti ritminių darinius.	2.2.1. Išlaikyti pasirinktą tempą
2.3. Sukurti ir atlikti paprastus ar sudėtingesnius ritmo darinius.	2.3.1. Sukurti ir atlikti ritmo motyvus ir sakinius
3. Veiklos sritis - muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias	
Esminis gebėjimas – klausau atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausau atpažinti ir apibūdinti klausomų muzikos tekstu savybes.	3.1.1. Įvardyti muzikos teksto metrą, dermę 3.1.2. naudojantis muzikiniais terminais ir sąvokomis, apibūdinti klausomą kūrinį 3.1.3. Nustatyti ir įvardyti girdėto kūrinio žanrą, atlikėjus.
3.2. Klausau atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą vienbalsę melodiją ir ritmą.	3.2.1. Naudoti muzikos užrašymo ženklus ir galėti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją ir ritminį piešinį.

25. Rekomenduojama solfedžio turinio apimtis:

25.1. intonavimas ir solfedžiavimas:

25.1.1. vienbalsių melodijų, liaudies ir autorinių dainų dainavimas;

25.1.2. dermės laipsnių intonavimas, mažorinių ir minorinių gamų dainavimas iki 3 ženklų;

25.1.3. natų skaitymas smuiko (a–f2) ir boso raktuose;

25.1.4. harmoniniai ir melodiniai intervalai dermėje nuo 1 iki 8 gr.;

25.1.5. kvintakordų T, S, D sudarymas ir dainavimas dermėje;

25.2. ritmavimas:

25.2.1. natos ir pauzės (perskaito ir atlieka);

25.2.2. paprastieji metrai, ritmo ostinato melodijai, prieštaktis ir užtaktis, sinkopė, ritminis kanonas, naudojama kūno ir instrumentinė perkusija;

25.3. muzikos tekstu klausymasis, atpažinimas ir užrašymas:

25.3.1. elementarūs ritminiai ar melodiniai sakinių ar periodo trukmės diktantai paprastuose metruose, tonacijoje iki 3 ženklų;

25.3.2. nesudėtingų melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant išprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

VI SKYRIUS

ANSAMBLIS

26. Ansamblio paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti ansamblinio muzikavimo patirtį.

27. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atskleisti kūrybiškumui ir artistiškumui.

28. Ansamblio uždaviniai:

28.1. pažinti ansamblinių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;

28.2. ugdyti mokinį artistiškumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;

28.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;

28.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą.

29. Ansamblio veiklos sritys:

29.1. ansamblio pojūčio ugdymas;

29.2. kūrinių interpretavimas ansambluje;

29.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

30. Ansamblio mokymosi trukmė – nuo 1 iki 3 metų.

31. Ansambliai gali būti:

31.1. tradicinės sudėties (sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų arba balsų):

34.1.1. vokaliniai ansambliai (2, 3, 4, 6, 8, 12 mokiniai);

34.1.2. kameriniai ansambliai (fortepijonas ir kiti styginiai arba pučiamieji instrumentai (smuikas, violončelė, triūba ir kt.)) (2, 3, 4, 6 mokiniai);

34.1.3. styginių instrumentų ansambliai (smuikininkų, gitaristų ir kt.);

34.1.4. pučiamujų instrumentų ansambliai;

34.1.5. liaudies instrumentų ansambliai (kanklininkų, birbynininkų);

34.1.6. akordeonininkų ansamblis;

34.1.7. mušamujų instrumentų ansamblis;

34.2. netradicinės sudėties ansambliai (sudaryti iš skirtingu rūšiu instrumentų arba balsų).

35. Ansamblio mokymas:

35.1. mokomasi nuo antrų mokymo metų, rekomenduojama 1 valandą per savaitę;

35.2. tobulinami mokiniai skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, komunikavimui ir bendravimui;

35.3. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;

35.4. atliekant kūrinius, pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansambluje;

35.5. mokiniai mokomi derinti veiksmus su kitais atlikėjais;

35.6. mokymui numatomos koncertmeisterio valandos.

36. Mokinį pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansamblio pojūčio ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansambluje patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansambluje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliums ir žanro ypatumus
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją

2. Veiklos sritis - kūrinių interpretavimas ansambluje	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atliekti savo partiją ansambluje.	2.1.1. Nusakyti kūrinių metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus
2.3. Klausyti ir kontroliuoti savo bei kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atliskti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atliskti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atliskti savo partiją
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebeti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą

37. Rekomenduojama ansamblio turinio apimtis:

37.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

37.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

37.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

37.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4-6 kūriniai.

VII SKYRIUS ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

38. Antrojo muzikos instrumento paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

39. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

40. Antrojo muzikos instrumento uždaviniai:

40.1. sudaryti galimybes muzikavimą styginiais, liaudies, pučiamaisiais, mušamaisiais instrumentais ar dainavimą pasirinkusiems mokiniams pažinti klavišinius (ar kitus) instrumentus;

40.2. ugdyti mokinį pradinius grojimo antruojų muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;

40.3. skatinti mokinį iniciatyvą ir kūrybiškumą.

41. Antrojo muzikos instrumento veiklos sritys:

41.1. grojimo antruojų muzikos instrumentu įgūdžių ugdomas;

41.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

41.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

42. Antrojo muzikos instrumento mokymosi trukmė – nuo 1 iki 3 metų.

43. Antrojo muzikos instrumento mokymasis:

43.1. pagrindiniu antruojų muzikos instrumentu rekomenduojamas fortepijonas; atsižvelgiant į mokyklos tradicijas ir turimas mokymo priemones, mokykla gali siūlyti ir kitą instrumentą;

43.2. mokinams, muzikavimo dalyku pasirinkusiems chorinių dainavimą, antrasis muzikos instrumentas (fortepijonas) yra privalomas;

43.3. antrojo muzikos instrumento mokoma nuo antrų mokymo metų, rekomenduojama kartą per savaitę po 1 valandą;

43.4. mokomasi individualiai.

44. Mokinų pasiekimai:

1. Veiklos sritis - grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju instrumentu patirties Esminis gebėjimas – atlkti nesudėtingą muzikinį kūrinį antruoju instrumentu.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti pradiniaus grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius.	1.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 1.1.2. pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. suvokti kūrinio tematiką.
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas Nuostata – siekti pajauti kūrinio keliamas menines emocijas Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį
2.2. Raiškai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinaminus ženklus; 2.2.2. apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje Nuostata – dalyvauti koncertuose pasirodymuose scenoje Esminis gebėjimas – atlkti pasirinktu instrumentu programą koncerne	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste. Sceninės kultūros lavinimas
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu

45. Rekomenduojama antrojo muzikos instrumento turinio apimtis:

45.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

45.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

45.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir išvertinimas, sceninės patirties pradmenys;

45.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4–6 skirtingo charakterio kūriniai.

VII SKYRIUS CHORAS

46. Choro paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir užtikrinti visapusiską muzikinį ugdymą ir suteikti vokalinio muzikavimo patirtį.

47. Choro tikslas – tobulinti vokalinus gebėjimus ir padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių.

48. Choro uždaviniai:

48.1. sudaryti galimybes instrumentinį muzikavimą pasirinkusiems mokiniams lavinti vokalinio muzikavimo gebėjimus;

48.2. pažinti chorinių kūrinių repertuarą ir formuoti chorinio dainavimo įgūdžius;

48.3. ugdyti mokinų artistiškumą ir ansambliskumą, didinti sceninės kultūros patirtį;

48.4. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti kitų dalykų pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.

49. Veiklos sritys:

- 49.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas;
- 49.2. chorinių kūrinių interpretavimas;
- 49.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

50. Choro mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

51. Choro mokymas:

51.1. rekomenduojama mokyti 1 val. per savaitę;

51.2. mokomasi grupėje;

51.3. parenkant repertuarą, rekomenduojama atsižvelgti į mokinį amžiaus ir balso ypatumus;

51.4. plėtojami sceninės kultūros meninio interpretavimo, kūrybiškumo įgūdžiai, aktyviai dalyvaujant muzikinėje veikloje;

51.5. numatomos koncertmeisterio valandos.

52. Mokinį pasiekimai:

1. Veiklos sritis - chorinio dainavimo įgūdžių formavimas	
Nuostata – įgyti vokalinio muzikavimo patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti jaunučių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą kvėpavimą ir tobulinti vokalinius įgūdžius.	1.1.1. Pademonstruoti taisyklingo kvėpavimo ir garso formavimo ypatumus ir garso išgavimo būdus
1.2. Dainuojant taisyklingai atlikti muzikos kalbos elementus.	1.2.1. Atpažinti ir nusakyti muzikos kalbos elementus ir išraiškos priemones
2. Veiklos sritis - chorinių kūrinių interpretavimas	
Nuostata – atskleisti chorinio kūrinio interpretaciją sumanymą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti jaunučių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Stilingai atlikti chorinės muzikos kūrinį.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
2.2. Perteikti muzikos kūrinio charakterį.	2.2.1. Apibūdinti kūrinio nuotaiką ir dinamiką
3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – parengti koncertinę programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste; 3.2.2. žinoti sceninės kultūros reikalavimus.
3.3. Pritaikyti dainavimo įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda dainavimas

53. Rekomenduojama choro turinio apimtis:

53.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas – dainavimo technikos lavinimo pratybos;

53.2. chorinių kūrinių interpretavimas – nesudėtingų chorinių kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

53.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – chorinių kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

53.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4–8 skirtingo charakterio kūriniai.

